

PERSBERICHT

4 juli 2013

Verslag aan het Vlaams Parlement

De algemene rekeningen 2012 van de Vlaamse Gemeenschap

Het Rekenhof onderzocht de algemene rekeningen 2012 van de Vlaamse Gemeenschap. Deze algemene rekeningen zijn de eerste rekeningen die zijn opgemaakt volgens het nieuwe rekendecreet van 2011. Het Rekenhof heeft ook zijn controlemethodiek aan dit decreet aangepast. Het heeft het resultaat daarvan heden bezorgd aan het Vlaams Parlement. De commentaren van het Rekenhof betreffen behalve de uitvoeringsrekening van de begroting voor het eerst ook bedrijfseconomische informatie uit de balans en resultatenrekening, alsook de ESR-geconsolideerde uitvoeringscijfers 2012 van de Vlaamse deelstaatoverheid.

Algemene rekening

Het IVA Centrale Accounting heeft de algemene rekening 2012 tijdig, op 29 maart 2013, voorgelegd aan het Rekenhof. Dit is de eerste algemene rekening die is opgesteld volgens het nieuwe Vlaamse rekendecreet van 8 juli 2011. Deze algemene rekening heeft betrekking op de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer, die een zekere autonomie op budgettair vlak hebben, maar geen rechtspersoonlijkheid. De vernieuwde algemene rekening biedt naast de traditionele uitvoeringscijfers van de begroting, voor het eerst ook bedrijfseconomische informatie in een balans en resultatenrekening en personeelsinformatie in een sociale balans.

ESR-geconsolideerde rekening

Het IVA Centrale Accounting heeft het Rekenhof ook de ESR-geconsolideerde uitvoeringscijfers 2012 van de Vlaamse deelstaatoverheid bezorgd, waarmee de Vlaamse overheid het vorderingensaldo 2012 berekent. Dat saldo bedraagt + 237 miljoen euro. Dit is het relevant cijfer in kader van Europees groei-en stabiliteitspact. Het Rekenhof heeft echter bedenkingen bij de beperking van de entiteiten die de Vlaamse overheid tot haar consolidatiekring rekent. Zo ontbreken universiteiten en hogescholen.

Opmerkingen bij de uitvoeringsrekening van de begroting

De Vlaamse Gemeenschap heeft in 2012 een negatief begrotingsresultaat geboekt van 2.081 miljoen euro. Dit resultaat houdt geen rekening met de begrotingsresultaten van de Vlaamse rechtspersonen. Het begrotingsresultaat van 2012 is niet vergelijkbaar met de uitvoeringscijfers van de vorige jaren, aangezien de invoering van het rekendecreet het aanrekeningsmoment van de ontvangsten en uitgaven

heeft gewijzigd. Die verschuiving in aanrekeningsmoment heeft een eenmalig effect op het begrotingsresultaat 2012, doordat een aantal uitgaven 2011 die op basis van de vroegere aanrekeningsregels nog niet budgettair waren aangerekend, bijkomend ten laste kwamen van 2012. De begroting raamde de impact van deze *overflow* op de Vlaamse ministeries alleen al op 1.669 miljoen euro. Het Rekenhof zal in zijn rekeningboek over 2012 de resultaten meedelen van zijn lopende onderzoek naar deze overflow, die volgens de algemene rekening 1.794 miljoen euro bedroeg.

Bij de uitvoeringsrekening van de begroting heeft het Rekenhof opgemerkt dat het werkelijke resultaat van de in 2012 geleverde prestaties niet exact overeenstemt met wat op de begroting 2012 is aangerekend, aangezien een aantal aanrekeningen nog volgens het vroegere stelsel geschieden, in functie van de betalingen. De Vlaamse overheid heeft de overflow vooral gebruikt om de wedde van december 2011 en het vakantiegeld 2011, uitbetaald in 2012, voor de eigen ambtenaren en voor het personeel bij onderwijs, budgettair aan te rekenen. Daardoor houden de personeelskosten 2012 eenmalig de wedden van dertien maanden in (december 2011 tot en met december 2012) en zowel het vakantiegeld 2011 als 2012. De Vlaamse overheid heeft de overflow echter niet gebruikt om de verschuiving van het aanrekeningsmoment bij de ontvangsten op te vangen, waardoor alle vorderingen van voor 2012 die de Vlaamse overheid op 1 januari 2012 nog niet had geïnd, samen 822.269 duizend euro, niet budgettair worden aangerekend. Bovendien bevat de boekhouding van de Vlaamse Gemeenschap onvoldoende informatie over de uitvoering van de overflow, waardoor het IVA Centrale Accounting bij zijn rapportering terugviel op de begrotingsramingen.

Opmerkingen bij de bedrijfseconomische rekeningen

Bij de balans van de Vlaamse Gemeenschap merkte het Rekenhof onder meer op dat de netto boekwaarde van de materiële vaste activa 28.080 miljoen euro bedroeg (77,3% van het balanstotaal) terwijl de jaarafschrijvingen maar 74 miljoen euro bedroegen (0,26%). De Vlaamse overheid baseert haar waarderingsregels namelijk op een koninklijk besluit uit 1976, dat de belangrijkste materiële vaste activa, de werken van burgerlijke bouwkunde (22.278 miljoen euro) vrijstelt van afschrijving. Ook de vaste activa in aanbouw waarop de Vlaamse overheid investeringsprojecten voorlopig aanrekent tot zij ze effectief in gebruik neemt (2.834 miljoen euro), worden niet afgeschreven. De rotatie van deze rubriek is laag in verhouding tot de netto boekwaarde ervan: in boekjaar 2012 heeft de Vlaamse overheid slechts 536 miljoen overgeboekt naar een andere vast-actiefcategorie, wat overeenkomt met een gemiddelde projectduur van meer dan vijf jaar. Door de materiële vaste activa niet of laattijdig af te schrijven, blijft het eigen vermogen kunstmatig hoog. In 2012 vond ook een activering in de boekhouding plaats van een aantal FFEU-projecten, en van het Antwerpse AMORAS-project voor baggerspecieverwerking (122 miljoen euro), samen goed voor 633 miljoen euro. Het Rekenhof merkte daarbij op dat alleen volledig afgehandelde investeringsprojecten werden geactiveerd en niet de 237 miljoen euro lopende projecten. Voorts ontbraken in de balans een aantal rechtstreekse participaties, zoals de Vlaamse Portefeuillemaatschappij (104 miljoen euro) en de Vlaamse Radio en Televisie (137 miljoen euro). Anderzijds komen een aantal participaties er ten onrechte in voor, zoals nv Waarborgbeheer en nv Schoolinvest. De waardering van een aantal participaties stemt overigens niet overeen met de werkelijke kapitaalbreng. Het Rekenhof had ten slotte een aantal bedenkingen bij de boeking van diverse vorderingen op meer dan een jaar.

Reactie van de ministers

Op 26 juni 2013 heeft de Vlaamse minister van Financiën en Begroting bij een aantal van de opmerkingen van het Rekenhof verduidelijking verstrekt. De minister beloofde onder meer enkele rechtzettingen in de algemene rekeningen 2013. Op tal van opmerkingen van het Rekenhof ging de minister echter niet in.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag over de algemene rekeningen 2012 van de Vlaamse Gemeenschap is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).